

FOLDMŰVELÉSÜGYI ÉS
VIDÉKFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

HELYI KÖZÖSSÉG STRATÉGIAI VÁZLAT

13. számú formanyomtatvány
A 93/2007. (VIII.29.) FVM rendelet 6§ (1) bekezdéséhez

„EURÓPAI UNIÓVAL AZ ALSÓ-TISZA VIDÉKÉRT”

1. **Helyzetelemzés:** adjon átfogó ismertetést az alakuló helyi közösség által lefedett terület földrajzi, gazdasági, társadalmi (demográfiai, munkaerő-piaci) helyzetéről, az alábbi struktúrában:

- **Erőforrások, fejlesztési potenciál:** melyek azok a gazdasági (a termelés, a kereskedelem lehetőségeit erősítő), természeti és/vagy épített örökség körébe tartozó, illetve humán kapacitások, amelyekre alapozni kívánják a térség fejlesztését?
- **Hiányosságok:** melyek azok a hiányosságok, gyengeségek, amelyek kezelését elengedhetetlennek tartják a térség eredményes fejlődése szempontjából?

Az „Alsó-Tisza Vidék Fejlesztéséért” HK lefedi Csongrád megye északi részét, a Tisza két partján elhelyezkedő, szomszédos Csongrádi és Szentesi két kistérség területét. Az érintett települések: Csongrád, Szentes, Árpádhalom, Csanytelek, Derekegyház, Eperjes, Fábiánsebestyén, Felgyő, Nagymágocs, Nagytőke, Szegvár, Tömörkény. A HK területe 1.153 km², lakónépessége 69.052 fő, változása (2000-2005) -7,85%, népsűrűség 59,47 fő/km², 60 év felettiek 23,9% (népsz.adat), reg. munkanélküliség 9,5%, mezőgazdasági foglalkoztatottak aránya 19,05 %, vállalkozói aktivitás 90 (ezer lakosra), egy lakosra jutó SZJA 73.719 Ft.

1.1 Természeti és épített kulturális erőforrások

Erősségek: jó termőképességű talaj (21-34AK); értékes vízkészlet: felszíni vizek (Tisza, Körös, Kurca, erek, holtágak, Csaj-tó, horgász és termál-tavak), bő termál-, gyógyvíz, és ivóvízkészlet; 19 országos védettségű Natura 2000 és 5 helyi védettségű terület; 71 műemlék; erdők, puszták, gazdag növény- és madárvilág, hal-, és vadállomány; hagyományt őrző tanyavilág; Hungaricumnak számító borvidék, zöldségek; színvonalas növényházak.

Gyengeségek: felszíni vizek minősége, **elhanyagolt településrészek** (revitalizálásra váró épületek, közterületek), deflációra érzékeny területek, **elhanyagolt földterületek**; árvízveszély; belvízveszély.

1.2 Infrastrukturális erőforrások

Erősségek: A települések közúton megközelíthetők; a villany- (98,2%), ivóvíz- (91,1%), gázellátás (76,25%) jól kiépített; a hulladékgyűjtés és kezelés megoldott; az önkormányzati belterületi szilárdburkolatú utak kiépítettsége 73,35% (2002); a középiskolák jó színvonalúak; a kereskedelmi-, egészségügyi-, szociális ellátás intézményi háttere megfelelő; erősödő ipari parkok; Euro Velo és kék túra útvonal.

Gyengeségek: Autópálya hiánya, a közutak, mezőgazdasági- és kerékpárutak kiépítettsége és minősége; szennyvízkezelés (9 településen nincs); a vízgazdálkodási létesítmények

A formanyomtatvány az arra megjelölt helyeket kivéve nem módosítható.

1

A formanyomtatványt tintával, nyomtatott nagybetűvel vagy számítógéppel kell kitölteni.

Kérjük, elektronikus kitöltés esetén Times New Roman betűtípust, 12-es betűméretet és egyes sortávot használnjon!

FÖLDMŰVELÉSÜGYI ÉS
VIDÉKFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

hiányosak; széttöredezett birtokstruktúra; **a turizmussal kapcsolatos szolgáltató helyek vendégfogadó-képessége nem megfelelő:** (a termálfürdők és strandok részben elhanyagoltak; kevés a színvonalas étterem és szálláshely; a falusi turizmus még nem kialakult.)

1.3 Emberi, szakmai, közösségi erőforrások

Erősségek: Mezőgazdaságban kiemelkedő szakmai felkészültség és tradíció; példaértékű TÉSZ; színvonalas képzés több középiskolában; a vadgazdálkodásban kiváló felkészültség; erősödő hagyományörzés és színvonalas programok; élénk vadászati és horgászati élet; aktív civil szervezetek; az együttműködés előnyeit felismerő helyi termelők; növekvő érdeklődés a falusi turizmus iránt; térségi LEADER+ Akciócsoport.

Gyengeségek: öregedő és fogyatkozó számú lakónépesség; elvándorlás; **nem kellő perspektívát mutató életminőség** (jelentős munkanélküliség, kevés a munkaalkalom); az integrációs tevékenység hiányos; szakember-hiány egyes szakmákban; nincs felsőfokú képzés; **nem megfelelő a felkészültség a turizmus érdemi működtetésére** (összehangolatlanok és nem elég vonzóak a programok; nincsenek helyi jellegű ajándéktárgyak; alacsony színvonalú marketing).

A HK területén a roma népesség aránya 1 % alatti. A kisebbség beilleszkedett a helyi közösség életébe, szegregáció és az ebből adódó hátrányos megkülönböztetések száma jelentéktelen. E program - a foglalkoztatás előmozdításával -, a beilleszkedési folyamatot jelentősen elősegíti.

Maximum 3000 karakter

Kérjük, hogy mellékelteként csatoljon egy térképet a helyi közösség területéről a települések feltüntetésével.

FÖLDMŰVELÉSÜGYI ÉS
VIDÉKFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

2. **Általános célok és jövőkép:** mit kívánnak elérni a térség fejlesztésével? Milyen eredményeket várnak 2013-ra? (Jövőkép 1 mondatban és 6 általános cél)

Jövőkép: NÉPESSÉGMEGTARTÓ-KÉPESSÉG ERŐSÍTÉSE					
Általános célok					
1.	2.	3.	4.	5.	6.
Foglalkoztatás és jövedelemnövelés: Mező- és erdőgazdasági termékfeldolgozás, turizmus és vállalkozásfejlesztés	Infrastruktúra fejlesztése: Mezőgazdasági út, vízgazdálkodási, üzemi energiaellátó és szennyvízkezelő létesítmények fejlesztése	Településképp javítása: tájalkotó elemek fejlesztése, revitalizálása	Szolgáltatásfejlesztés: közösségi és szolgáltató terek, szabadidős és alapszolgáltatások fejlesztése	Természeti és épített értékek óvása: Környezettudatos életmód és gazdálkodás ösztönzése	Oktatás, képzés, a helyi gazdaság igényei szerint
Kapcsolódó modulok száma					
1. 2. 4. 7. 13.	4. 8.	5. 6. 8.	3. 10. 11. 13.	3. 6. 12.	12.

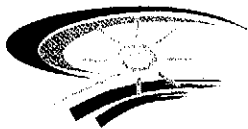
Kérjük, fejtse ki röviden, hogy a megfogalmazott általános célok hogyan támogatják a jövőkép megvalósítását!

A **népességmegtartó-képesség** a helyi foglalkoztatottság és a jövedelmek növelésével, s az életminőség javításával erősíthető. A helyi foglalkoztatás és a jövedelmek növelésében, a helyi termékek előállításában, feldolgozásában, s a turizmusban, reális lehetőséget kínálnak az erősségek. Ehhez piacképes termék, fejlett infrastruktúra, ápolt természeti és épített értékek, vonzó településképp, színvonalas szolgáltatások, s ezek alapja, képzett emberek és együttműködés szükséges.

A formanyomtatvány az arra megjelölt helyeket kivéve nem módosítható.

A formanyomtatványt tintával, nyomtatott nagybetűvel vagy számítógéppel kell kitölteni.

Kérjük, elektronikus kitöltés esetén Times New Roman betűtípust, 12-es betűméretet és egyes sortávot használjon!

FOLDMŰVELÉSÜGYI ÉS
VIDÉKFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

3. Gazdaságfejlesztési koncepció

Kérjük, vázolja a megvalósítani kívánt gazdaságfejlesztési intézkedéseket.

- A 2. pontban vázolt célrendszer alapján fejtse ki, hogy hogyan valósítja meg a fent nevezett általános célokat?
- Hogyan kívánja felhasználni az 1. a) pontban említett erőforrásokat?
- Az 1. b) pontban említett hiányosságok közül melyek kezelését célozza meg és miért?
- Hogyan kívánják megteremteni az összhangot a már meglévő, a lefedett területre elkészített kistérségi, térségi programokkal (tervezési dokumentumokkal)?

Maximum 2500 karakter

A **foglalkoztatottság és jövedelemnövelést** a piacképes mennyiségű, minőségi termékek (zöldség, gyümölcs, bor, fűszer-, gyógynövény, hal, vad, egyéb állat) termelésével, feldolgozásával, a helyi gazdaság diverzifikációjával, innovációval és vállalkozásösztönzéssel kívánjuk elérni, amit erősségeinkre alapozunk (modulok: 2. 4. 7. 13.). Így az elhanyagolt területek mérete is csökken.

E célt szolgálja a – védett értékekre (kastélyok, templomok, régi halászházak, épületek, védett területek), a hagyományörzésre és színvonalas programokra (lovas napok, bor- és lecsőfesztivál, falunapok, halfogó- és halászléfőző versenyek) épülő turizmus összehangolt fejlesztése is. A modulok (1. 5. 12. 13.) a felkészültséget, a versenyképességet és a hatékonyságot segítik, gyengeségeink – *elhanyagolt értékeink, településrészek* – javulását is jelenti.

Infrastruktúra fejlesztése nélkül nem lehet versenyképes gazdaságot kialakítani. A tájpotenciálhoz igazodó mezőgazdasági termelés hatékonyságát elősegítő infrastruktúra – mezőgazdasági utak kiépítése, öntözést és vízgazdálkodást szolgáló létesítmények, szennyvízkezelő és energetikai rendszerek fejlesztése - megvalósulását a 4. és 8. modul segíti, melyek a HK ebbéli gyengeségeit küszöbölik ki.

Településkép javítása, egyben a turizmus fejlesztését és a helyi közérzet javítását is célozza. A közterek parkosítását, sétautak építését, fásítást, középületek, közterületi alkotások felújítását az 5., a leromlott településrészek rehabilitációját a 8., a természeti értékek és közterületek óvását a 6. modulokkal tervezzük megvalósítani. A hely a gyengeségek kiküszöbölésével vonzóbb a helyiek és a turisták számára.

Szolgáltatásfejlesztés: a helyi alapszolgáltatások elérhetőségének és minőségének javítását (10.); a sport, rekreáció, szórakozás fejlesztését (11.); a megújuló energia közösségi felhasználását (3.); a hiányzó lakossági szolgáltatások elvégzését, a helyi vállalkozások ösztönzésével, helyi szolgáltatóházak kialakításával (13. modul) valósítjuk meg. A szolgáltatások javításával a turizmus és az életminőség is javul.

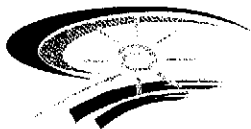
A **Természeti és épített értékek óvása** a gazdaság fenntarthatóságát szolgálja, melyet a lakosság szemléletváltásának elősegítése, településszépítő mozgalmak ösztönzése, szelektív hulladékgyűjtés feltételeinek megteremtése, zöld felületek létrehozása, az ökogazdálkodás megismertetése révén (3, 6, 12. modul) tervezzük megoldani.

Folyamatos Oktatás, képzés nélkülözhetetlen a minőségbiztosítás keretében való termeléshez, új technológiák, eljárások alkalmazásához, a feldolgozáshoz, a turizmus és a szolgáltatások versenyképes működtetéséhez, a marketinghez. Megvalósítás a 12. modullal, csökkentve a HK ebbéli gyengeségeit.

A formanyomtatvány az arra megjelölt helyeket kivéve nem módosítható.

A formanyomtatványt tintával, nyomtatott nagybetűvel vagy számítógéppel kell kitölteni.

Kérjük, elektronikus kitöltés esetén Times New Roman betűtípust, 12-es betűméretet és egyes sortávot használnjon!

FÖLDMŰVELÉSÜGYI ÉS
VIDÉKFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

E stratégiai tervezés és a vázlat alapja az ÚMVP és a HK (két kistérség) területét érintő, fejlesztési tervek. Ez biztosítja az **összhangot**.

4. Szolgáltatásfejlesztés, életminőség javítás

Kérjük, vázolja a megvalósítani kívánt szolgáltatásfejlesztési intézkedéseket.

- A 2. pontban vázolt célrendszer alapján fejtse ki, hogy hogyan valósítja meg a fent nevezett általános célokat?
- Hogyan kívánja felhasználni az 1. a) pontban említett erőforrásokat?
- Az 1. b) pontban említett hiányosságok közül melyek kezelését célozza meg és miért?
- Hogyan kívánják megteremteni az összhangot a már meglévő, a lefedett területre elkészített, kistérségi térségi programokkal (tervezési dokumentumokkal)?

Maximum 2500 karakter

Helvi foglalkoztatottság és jövedelemnövelés, a minőségi termékek - főként zöldség, gyümölcs és bor – termelését, az állat- és haltenyésztést, a termékek helyi feldolgozását és a helyi gazdaság diverzifikációját is magában foglalja. Megvalósulása (2, 4, 7, 13 modulok), hozzájárul a jobb helyi áruellátáshoz.

A turizmus fejlesztése (1. modul) igényli a színvonalasabb szolgáltatásokat, melyeket a helyiek is igénybe vesznek. A megvalósulás, a „Nem kellő felkészültség a turizmus érdemi működtetésére” gyengeségek pótlását jelenti.

Infrastruktúra fejlesztése keretében tervezett - mezőgazdasági utak kiépítése; vízgazdálkodási létesítmények, szennyvízkezelő és energetikai rendszerek fejlesztése (4, 8, modulok) - célok megvalósulása egyben jobb minőségű, új közszolgáltatásokat, s így jobb életminőséget eredményeznek, csökkentve az ebbéli gyengeségeket.

Településkép javítása, a - közterek parkosítása, sétáló utak építése, fásítás, középületek, közterületi alkotások felújítása (5), a leromlott településrészek rehabilitációja (8), a természeti értékek és közterületek óvása, megőrzése (6) - a jobb közérzetet is szolgálja. Az egyes épületek revitalizációja új szolgáltatásokat is jelenthet. Így csökkennek a gyengeségek: elhanyagolt értékek, településrészek. Megvalósítás a megjelölt modulokkal.

A **szolgáltatásfejlesztés** keretében tervezett korszerű közigazgatás kialakítása (10.), megújuló energia közösségi felhasználása (3.) a sport, rekreáció, szórakozás összehangolt fejlesztése (11.), a hiányzó lakossági szolgáltatások elvégzésére helyi vállalkozások indításának ösztönzése, helyi szolgáltatóházak kialakítása (13.), mindegyik a szolgáltatások színvonalának fejlesztését és egyben az életminőség javítását jelenti. A jelzett modulok segítségével tervezzük a megvalósítást.

Természeti és épített értékek óvása, a környezettudatos szemlélet hosszú távon alapozza meg a jobb életminőséget. A meglévő természeti és épített értékek – mint erősségek - megőrzését, illetve – mint gyengeség -, a környezetiránti igénytelenség fokozatos csökkentését célozza. A cél megvalósulását a 2. , 3. , 4. , 6. , 12. modulok keretében tervezzük.

Oktatás,képzés: a folyamatos – lehetőleg helyi - képzés a versenyképes gazdaság alapvető feltétele. Alapja minden minőségbeli fejlődésnek, így a gazdaság, környezet, és a társadalmi szféra fejlődésének, a közösségi érdekek, az együttműködés fontosságának, a közös tervezés és megvalósítás lehetőségének felismeréséül. Mindezek az életminőség jobbításának - a vállalkozási hajlandóság, a foglalkoztatottság és a jövedelmek növekedésének a legtöbb

A formanyomtatvány az arra megjelölt helyeket kivéve nem módosítható.

5

A formanyomtatványt tintával, nyomtatott nagybetűvel vagy számítógéppel kell kitölteni.

Kérjük, elektronikus kitöltés esetén Times New Roman betűtípust, 12-es betűméretet és egyes sortávot használnjon!

FÖLDMŰVELÉSÜGYI ÉS
VIDÉKFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

erősség hasznosíthatóságának és a gyengeségek kiküszöbölésének - alapját jelentik. Megvalósítás a 12. modullal.

E stratégiai tervezés és a vázlat alapja az ÚMVP és a HK (két kistérség) területét érintő, fejlesztési tervek. Ez biztosítja az összhangot.

5. Összefüggések

Ismertesse, hogyan kapcsolódnak egymáshoz és hogyan erősítik egymást a gazdaságfejlesztés és az életminőség javítás keretében megfogalmazott célok?

Maximum 1000 karakter

Magasabb foglalkoztatottság és jövedelmek adnak alapot a szolgáltatások és egyéb javak megszerzésének, így a jobb életminőségnek.

Infrastruktúra fejlesztésével hatékonyabbá tett gazdaság a nagyobb jövedelmekkel, míg a színvonalasabb közszolgáltatások, tisztább, szebb környezettel hatnak az életminőségre.

Településkép javítása, a turizmus – ezzel a gazdaság – fejlődését és a helyi közérzet javítását, így az életminőség javulását eredményezi.

Szolgáltatásfejlesztés: a korszerű és hiányzó lakossági szolgáltatások, a sport, rekreáció, szórakozás biztosítása az életminőség javítását jelenti. A fejlettebb turizmus, a helyi szolgáltatóházak, a szolgáltatásokat végző vállalkozások megerősödése, a gazdaságot erősítik, ami visszahat az életminőségre.

Természeti és épített értékek óvása a gazdaság hosszú távú fenntarthatóságát szolgálja, egyben a településkép értékesebbé tételével a közérzet, s az életminőség javul.

Folyamatos **Oktatás, képzés** nélkül nincs hatékony gazdasági fejlődés, innováció, nincs megfelelő foglalkoztatottság, sem magasabb jövedelem. Nélküle nincs alapja az életminőség kívánatos javulásának.

6. Fenntarthatóság

Ismertesse, hogyan valósítják meg a belső erőforrásokkal való felelős és fenntartható gazdálkodást, és hogyan veszik figyelembe a térség közép- és hosszú távú érdekeit.

Maximum 500 karakter

A fenntartható fejlődést szolgáló megvalósítás és fenntartás biztosításával – a termelőtevékenységek és szolgáltatások esetén a legjobb elérhető technika (BAT) alkalmazásával, a helyi erőforrásokhoz alkalmazkodó fejlesztésekkel, a táji adottságokat leginkább kihasználó gazdálkodási forma elterjesztésével, az energiahatékonyság fokozásával, és a megújuló energiaforrások arányának növelésével – kívánjuk elérni a térség közép- és hosszú távú életminőségének javulását.

7. Esélyegyenlőség

Ismertesse összefoglalóan, hogyan érvényesítik az esélyegyenlőségi szempontokat, különösen a területen élő romák tekintetében (pl. a közösség alapításában, a stratégia tervezésben, a döntéshozatalban, és a végrehajtásban). (A roma integráció az esélyegyenlőség, a társadalmi fenntarthatóság és kohézió horizontális szempontok kiemelt területe. Ahol a romák

FÖLDMŰVELÉSÜGYI ÉS
VIDÉKFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

reprezentativitása ezt indokolja, ott a stratégiai koncepció minden tartalmi elemében jelenjenek meg ezt elősegítő eszközök.)

Maximum 500 karakter

Több településen nincs önmagát romának valló lakos. Ahol többen élnek, kisebbségi önkormányzat alakult. E helyeken az érintett szervezeteket bevonjuk a tervezés és a megvalósítás folyamatába, hogy érdekeik megfelelő szinten megjelenjenek, részesei legyenek a közös fejlődésnek, elősegítve a további integrációt, erősítve a helyi kohéziót. A tervezésben és a megvalósításban mindenki számára azonos módon biztosított a részvétel, noha a hátrányosabb helyzetűekre a megvalósulás során is nagyobb figyelem jut, a helyi társadalom kiegyensúlyozott fejlődése érdekében.